

GROEN IDEECAFÉ

JAAAR VAN DE HUISMUS

18 maart 2024

inloop vanaf 19:30

Scheltema Leiden

Programma

- De mus in Nederland *Mink Enthoven, Vogelbescherming*
- Mus in eigen tuin *Pieter Aldring, Vogelbescherming*
- pauze*
- Leiden en de Huismus *Roelant Jonker*
- Pubquiz
- Netwerken

GROEN IDEECAFÉ

JAAAR VAN DE HUISMUS

18 maart 2024
inloop vanaf 19:30
Scheltema Leiden

Mededelingen

 ideecafé
ideewinkel.nl

Help jij je burenen energie besparen?

**Word energicoach
bij Energiek Leiden!**

Kijk op energiecoaches071.nl

Leiden Sneller Duurzaam

www.leidensnellerduurzaam.nl

Klimaatmars 4 april

Onze stad wordt bedreigd door de klimaat- en ecologische crisis.

De gemeente zet stappen om dit te bestrijden, maar het moet sneller!

Een breed en toegankelijk DUURZAAMHEIDSCENTRUM LEIDEN kan hierin een katalysator zijn.

Netwerk Leiden Sneller Duurzaam werkt hieraan, 30 duurzame/groene organisaties steunen dit.

Nu roepen wij de gemeente op om het mogelijk te maken.

4 april 2024, 18.30 – 19.50 uur

Verzamelen Beestenmarkt (eindpunt Stadhuisplein)

GROEN IDEECAFÉ

ZOEKT PROGRAMMAMAKERS

iedere derde maandag

vanaf 19:30

Scheltema Leiden

het Groen Ideecafé is dé plek waar duurzame initiatieven van Leiden en de regio samenkomen

iedere 3e maandag van de maand

meedoen in ons team of meer info?
mail naar groenideecafé@gmail.com

- brainstormen in een leuk team
- overleggen digitaal en live

Samen 1x per maand een inspirerende avond neerzetten voor Leiden en omgeving

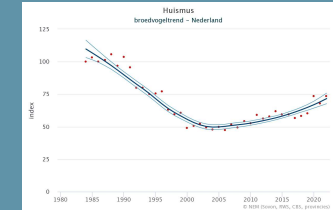
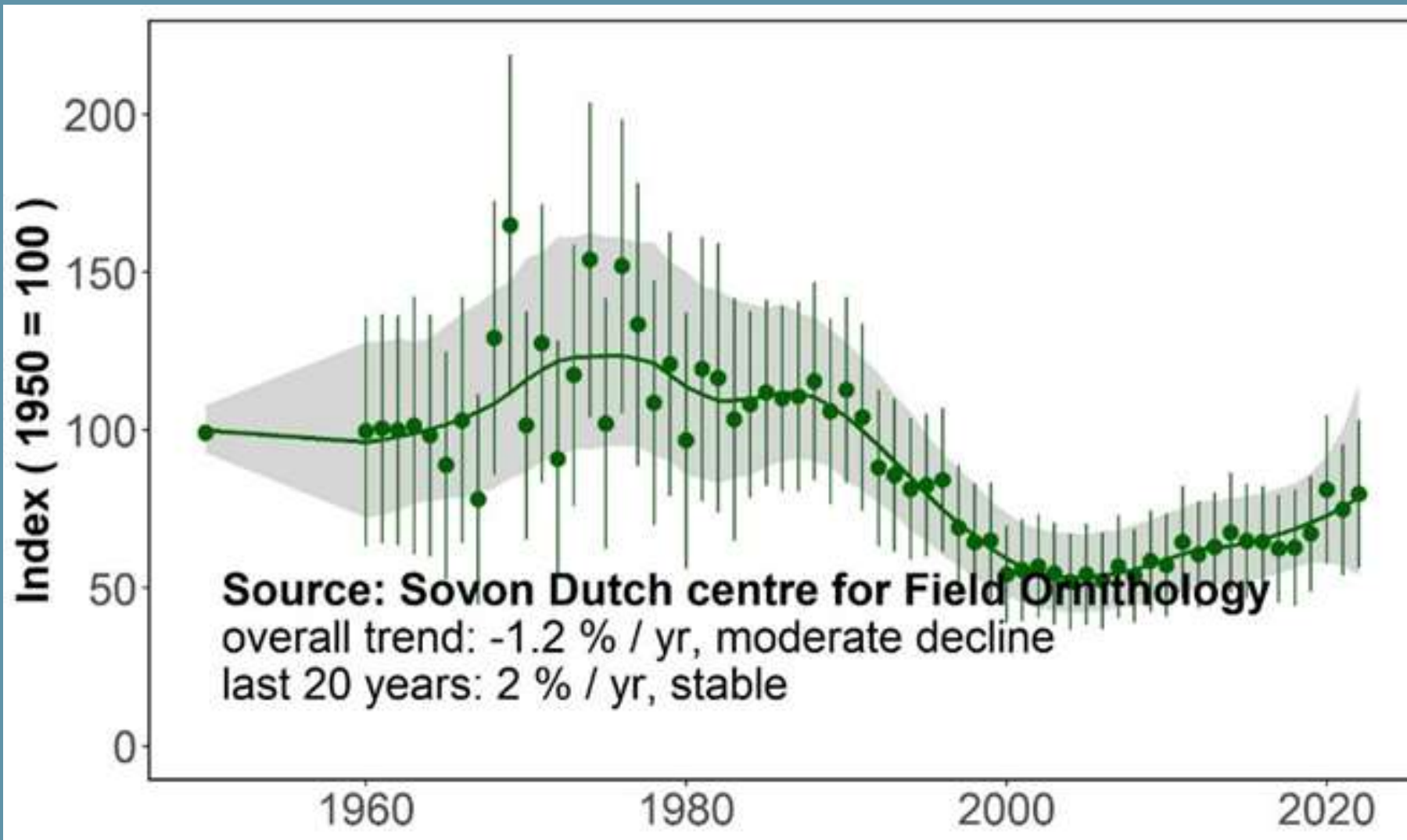
2024: Het Jaar van de Huismus

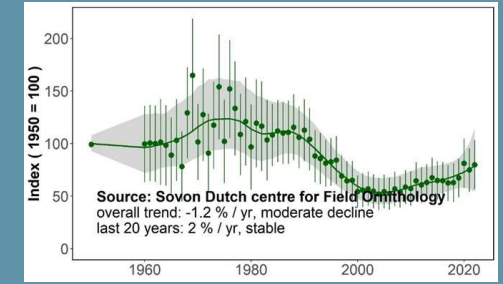
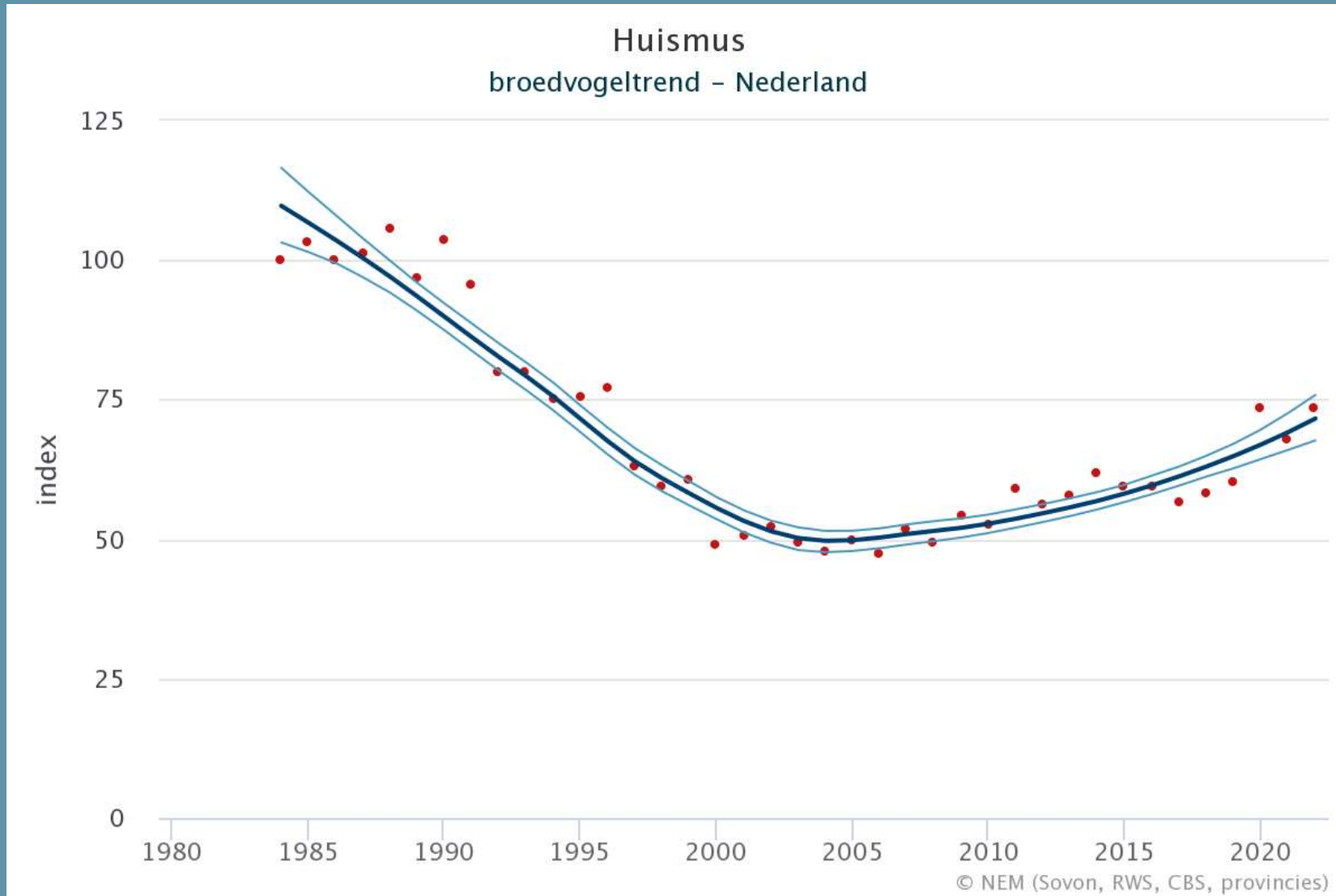
Inhoud

1. Aantalsontwikkeling
2. Drukfactoren
3. Kennislacunes
4. Onderzoeksactiviteiten
5. Beleven en meedoen

Aantalsontwikkeling 1960 - Nu

Aantalsontwikkeling 1984 - Nu

Aantallen nu

Huismus

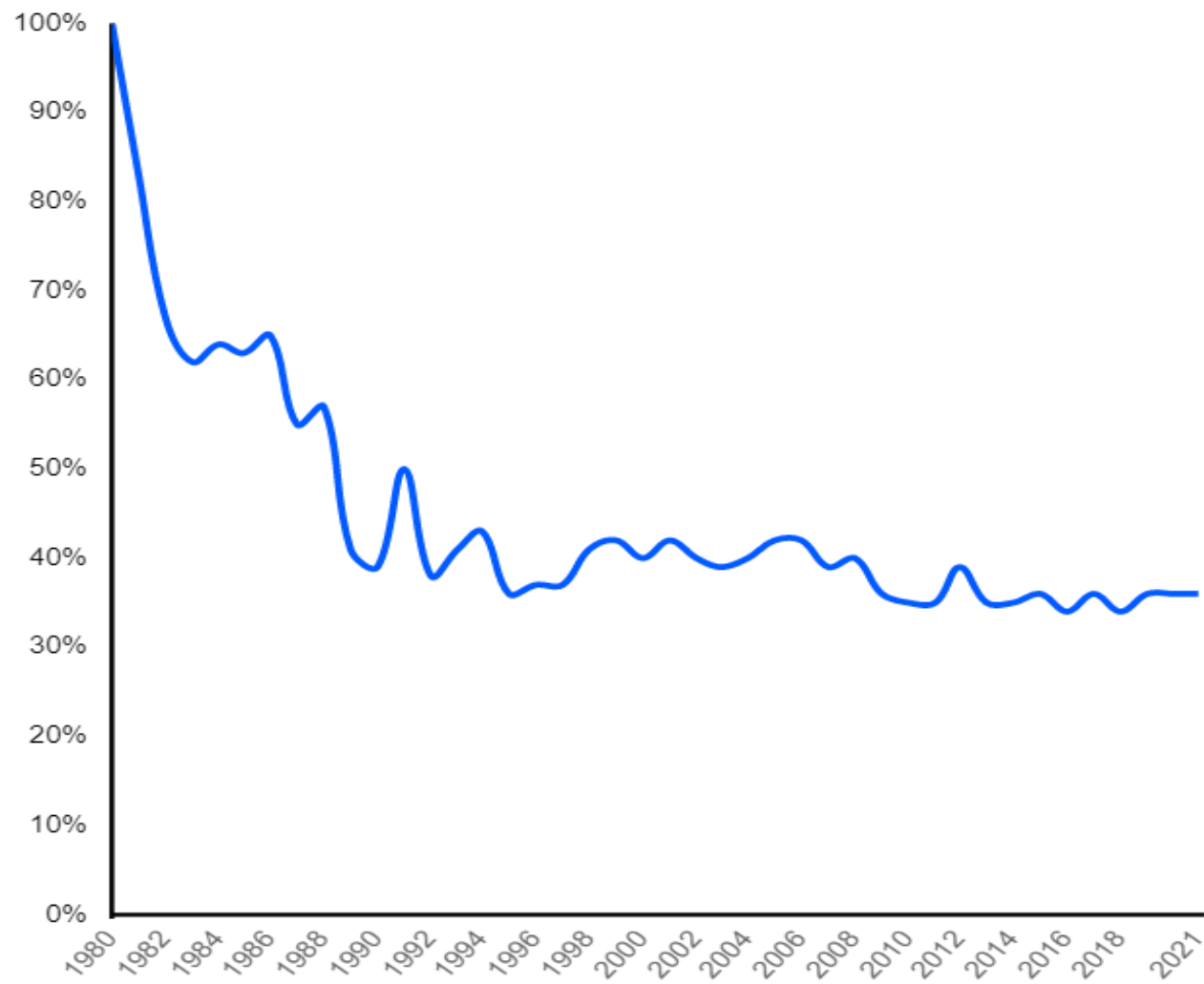

Passer domesticus - House Sparrow

Rode lijst	Gevoelig
Broedpopulatie	600.000-1.000.000 (2018-2020)
Geschat maximum winter	2.000.000-3.000.000 (2013-2015)
Geschat maximum doortrek	Broedvogel - jaarrond aanwezig

Aantalontwikkeling Europa

Bron: www.pecbms.info

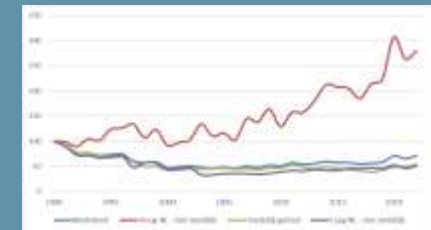
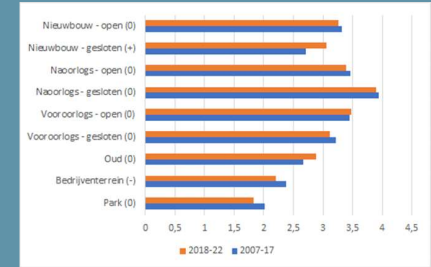
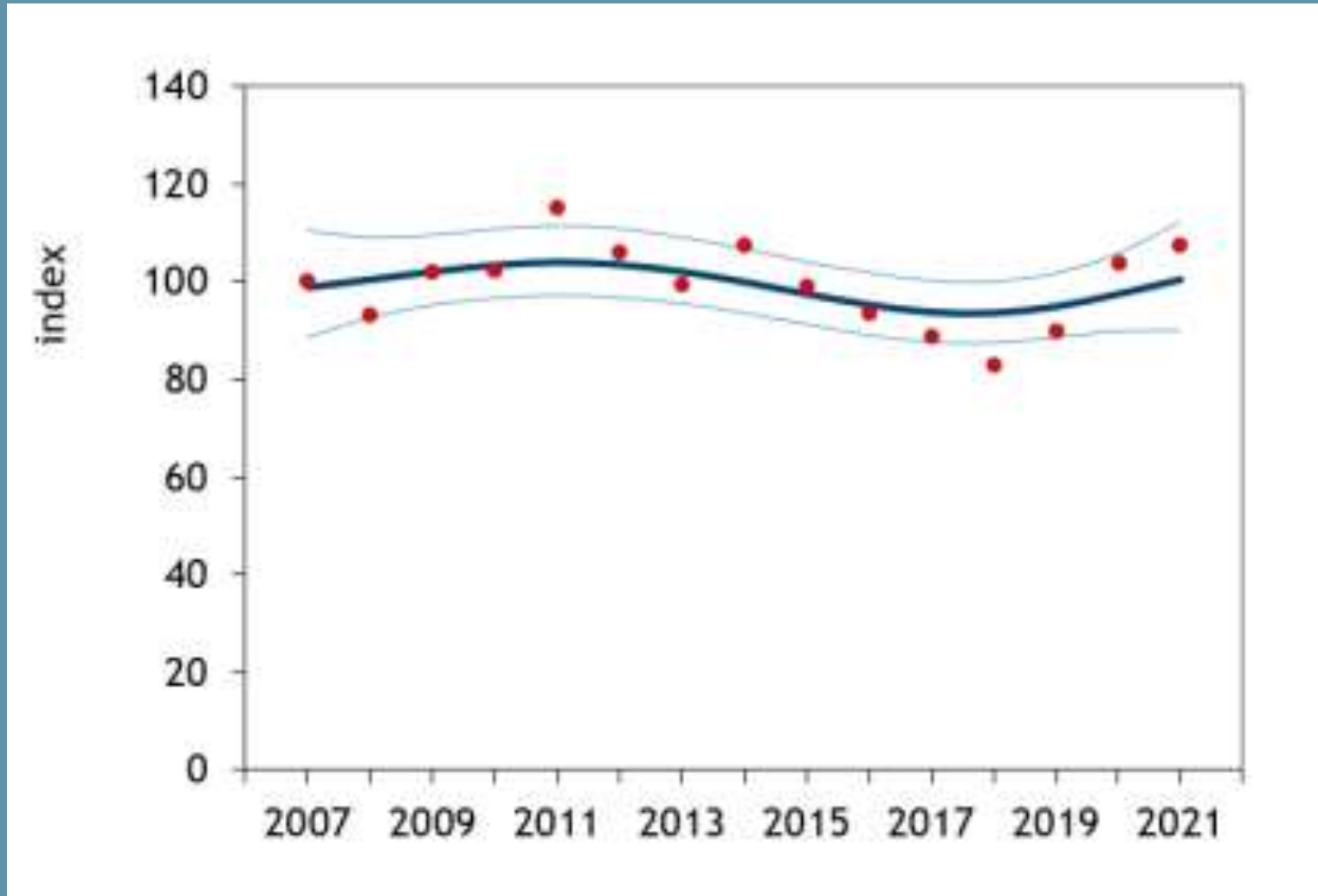
Aantalontwikkeling Europa

- Alleen in Duitsland zelfde trendverloop als in NL
- In Denemarken, Vlaanderen & Groot-Brittannië is trend ook op korte termijn nog negatief
- In Frankrijk & Wallonië is de populatie stabiel

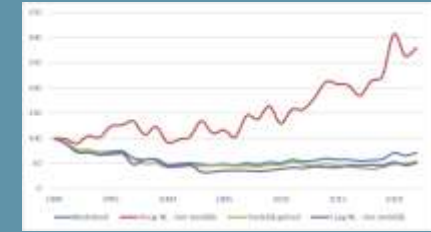
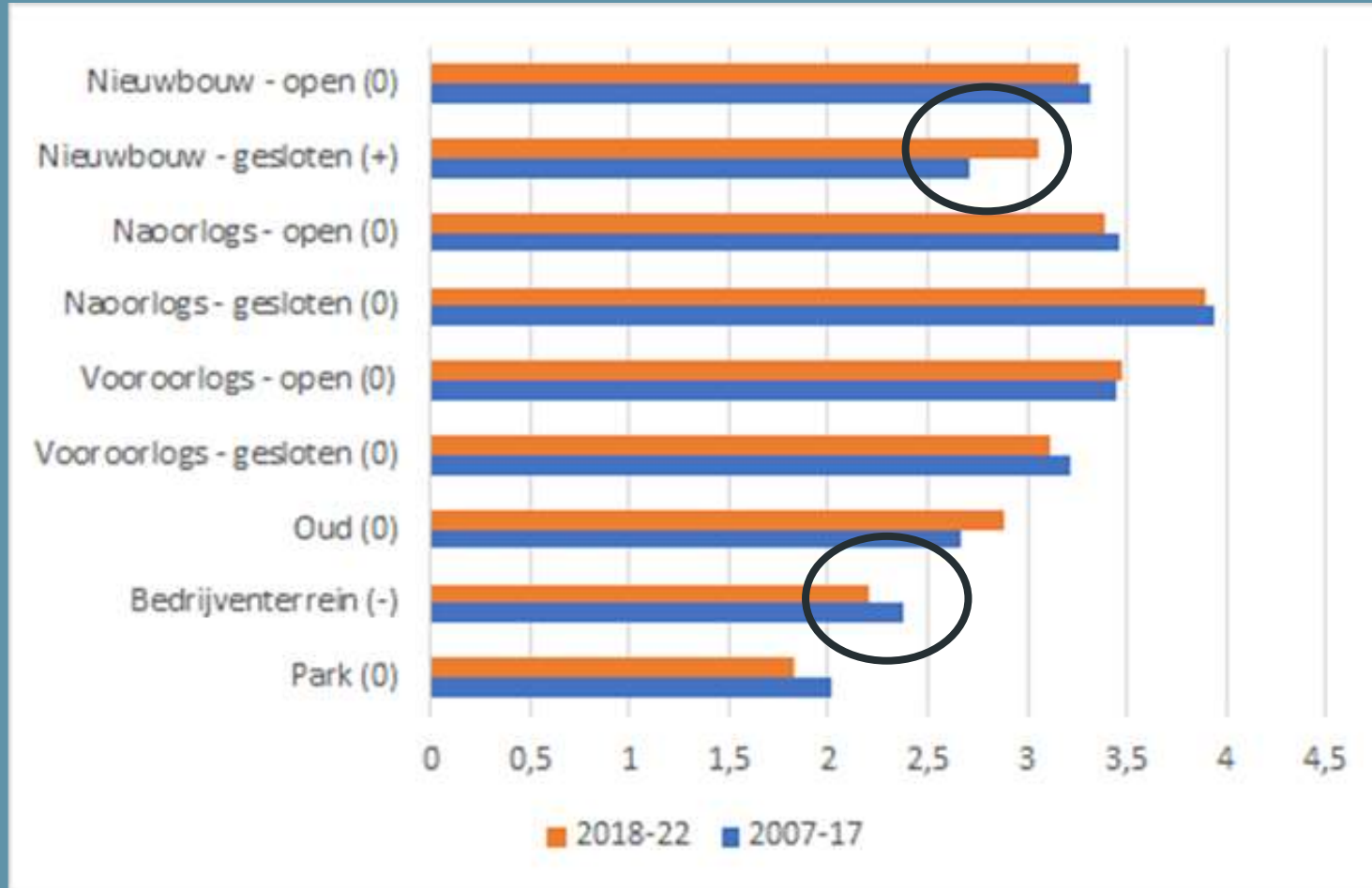

Foto: Unsplash

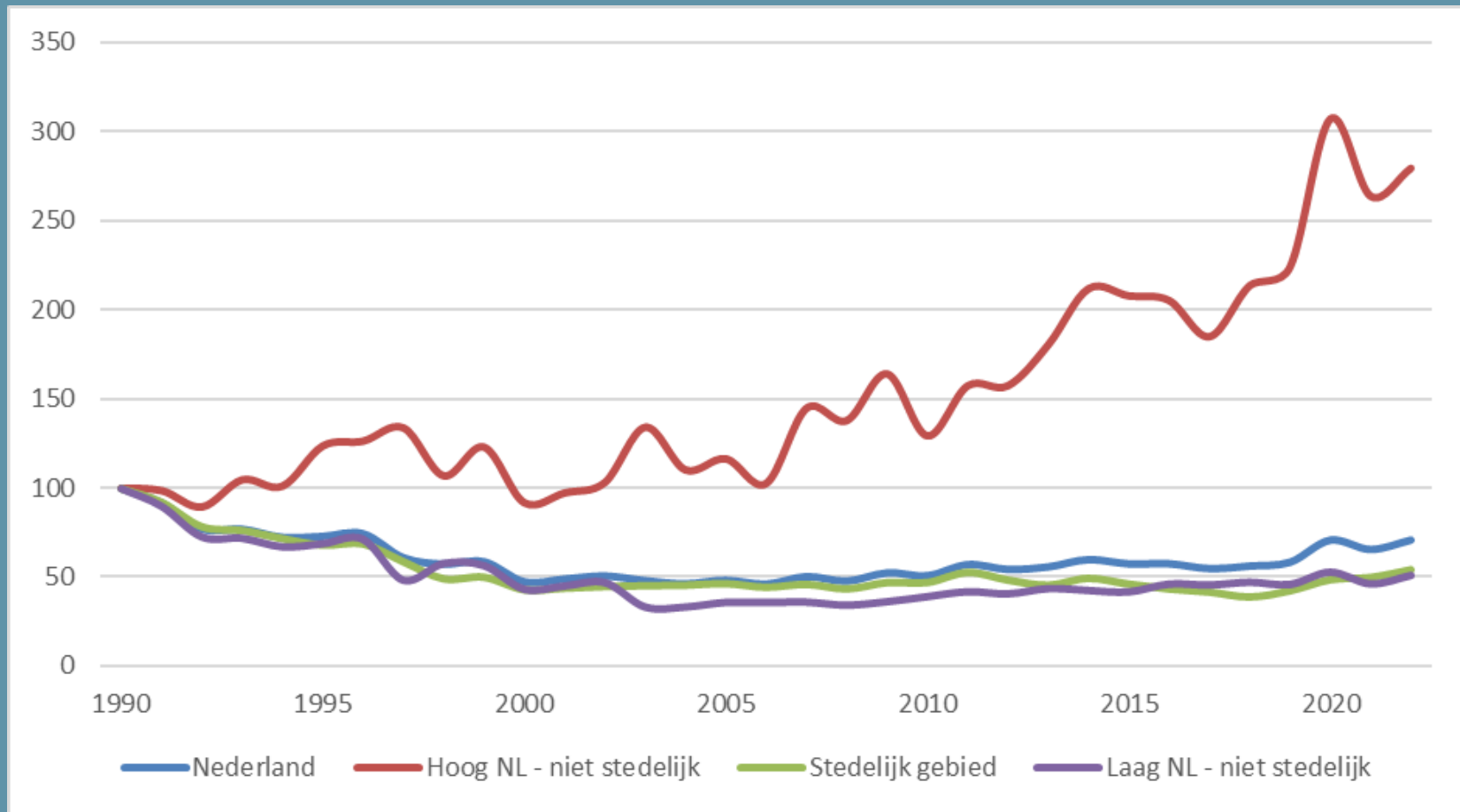
Aantalontwikkeling stedelijk gebied

Aantalontwikkeling stedelijk gebied

Aantalontwikkeling stedelijk gebied

Oorzaken achteruitgang

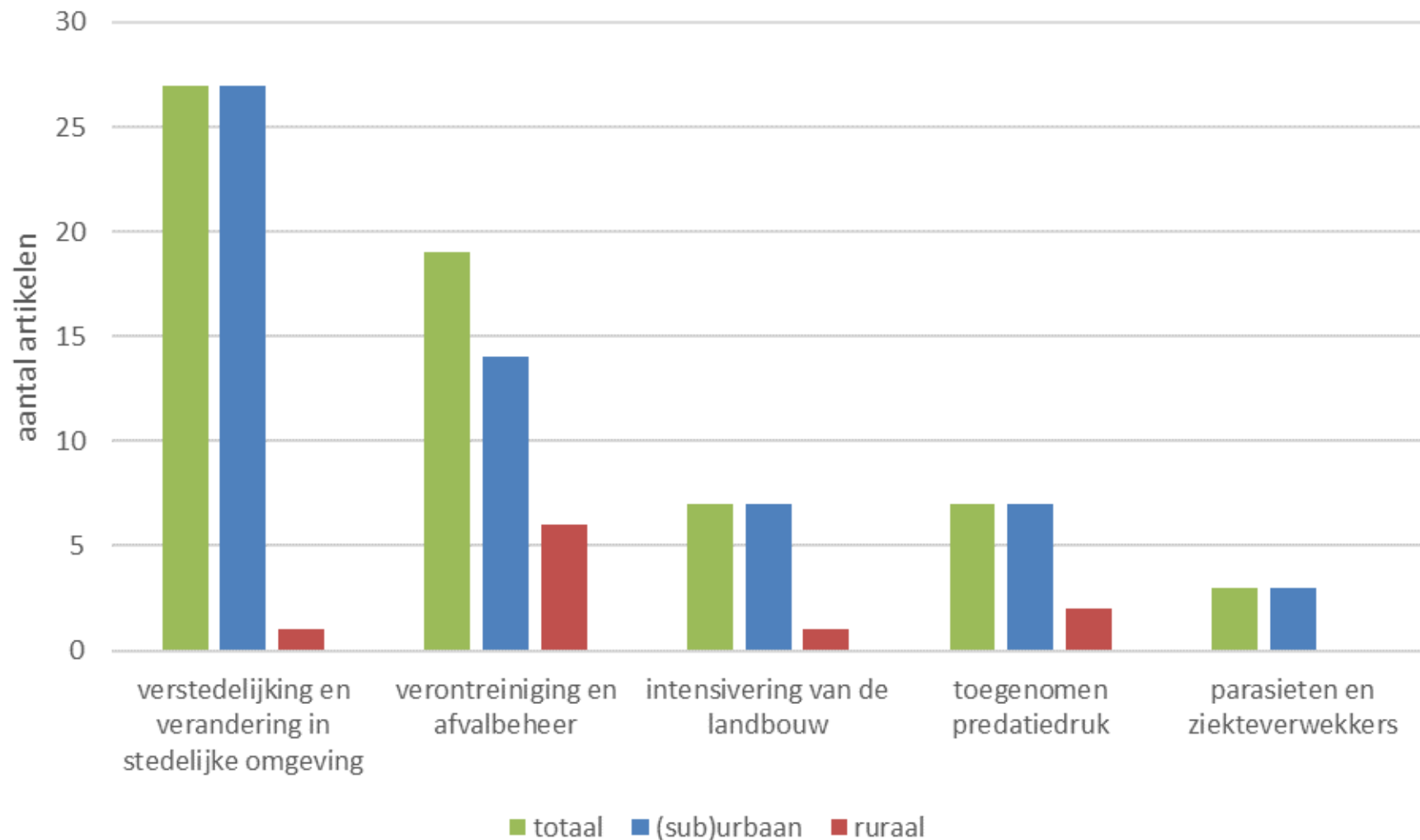

Foto: Bernice Goffin

Kennislacunes

- Verspreiding platteland
- Broedsucces en overleving
- Achterliggende oorzaken achteruitgang

Onderzoeksactiviteiten

**PODICEPS-
ANALYSE**

**BROED-
SUCCESS**

Onderzoeksactiviteiten

PODICEPS- ANALYSE

- Kennis van experts gecombineerd met literatuurkennis
- Resultaat is inzicht in de impact van verschillende knelpunten op populatie
- Identificeren meer kennislacunes

Foto: Unsplash

Onderzoeksactiviteiten

- Analyse gegevens van onderzoek van **Rene Oosterhuis**:
 - inzicht in **broedbiologie** en **overleving** Huismus op lokale schaal
- Promoten van volgen Huismusnesten onder nestonderzoekers

**BROED-
SUCCES**

Beleven en meedoen

Beleef de Lente

- Inkijkje in een nest
- Enorme schare kijkers
- Hopelijk veel leuke, bijzondere, interessante momenten volgend broedseizoen
- Blogs met informatie

Foto: Pixabay

Beleven en meedoen

- Voor 'het grote publiek'
- Laagdrempelig
- Breed verspreiden
- Handige tips voor inrichting van een 'huismussentuin'
- Tuinvogeltelling

**Info
graphic**

Beleven en meedoen

Help de huismus aan een thuis

De huismus is de gezelligste vogel van Nederland. Geen vogel die zo in de buurt van mensen leeft. Help de huismus met deze acht tips en maak van je tuin een thuis.

Het verschil tussen man en vrouw

Het mannetje heeft een zwarte bef, grijze kruin en kastanjebruine wangen. De snavel is in de zomer heel donker.

LEES VERDER

Het vrouwtje is voornamelijk lichtbruin met een lichte wenkbrauwstreep

LEES VERDER

Groenblijvende en/of stekelige struiken: meidoorn of sleedoorn.

LEES VERDER

Wat heeft een huismus nodig?

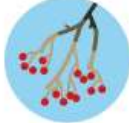
- 1 Huismussen leven in groepen. Ze broeden graag samen onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen of in nestkasten.

LEES VERDER

Hagen/heggen: haagbeuk, wilde liguster, taxus of hulst.

LEES VERDER

LEES VERDER

- 3 De huismus eet zaden, granen, bloemknoppen en bessen. In de broedtijd eten jonge huismussen veel insecten. Met verschillende inheemse planten zijn er genoeg insecten om te eten.

Klik op de links voor meer informatie

Klimplanten: klimop.

- 5 Huismussen houden van badderen. Een stofbad is goed voor de veren. Strooi wat zand op een zonnige, droge plek. Of haal een tegel weg.

LEES VERDER

- 4 Plaats een waterschaal, om te drinken en badderen.

LEES VERDER

Tuinonderhoud

- 6 Gebruik geen bestrijdingsmiddelen. Dat doodt alle insecten, waardoor er minder voedsel is voor de huismussen. Laat natuurlijke bestrijders, zoals lieveheersbeestjes, het werk doen.

LEES VERDER

- 7 Laat uitgebloeide bloemen staan tot in het voorjaar voor de zaden

- 8 Huismussen zijn dol op rommelhoekjes.

LEES VERDER

Meer weten kijk op: www.sovon.nl/jaarvandehuismus | www.vogelbescherming.nl/jaarvandehuismus

Vogelbescherming
NEDERLAND

Vogelbescherming
NEDERLAND

50
jaar
Sovon

Beleven en meedoen

Lespakket

- Voor basisschoolleerlingen
- 'Vogels kijken in de klas'
- Via 'LessonUp'
- Met huismusquiz
- Jaar van de Merel

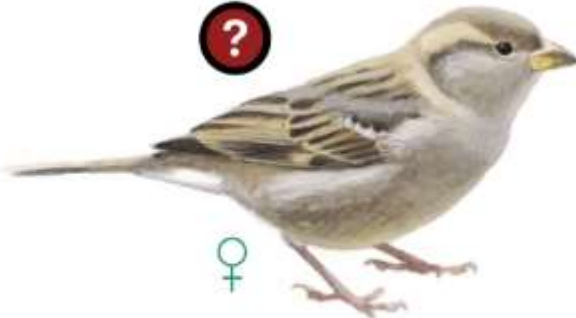
Beleven en meedoen

Vogelbescherming NEDERLAND

Vogels in de klas

♂

♀

Hoe herken je mij?

Lespakket

Beleven en meedoen

Checklist voor profi's

Foto: Pixabay

- Voor professionals in de bouwsector
- Specifiek verspreiden > www.bouwnatuurinclusief.nl
- Handige tips voor vogelvriendelijke inrichting en beheer openbare ruimte

Beleven en meedoen

- Persaandacht
- Sociale media
- Vakliteratuur (ook in de bouw)
- Zie ook:
VOGELS en Sovon *Nieuws*

**Pers &
publiciteit**

Foto: Pixabay

DOE MEE!

Foto: Hans Dekker

www.vogelbescherming.nl/jaarvandeheimismus

Vogelbescherming
NEDERLAND

Sovon
50
jaar

**Bedankt voor jullie
aandacht!**

GROEN IDEECAFÉ

JAAAR VAN DE HUISMUS

18 maart 2024
inloop vanaf 19:30
Scheltema Leiden

- Vogelbescherming:
 - Jaar van de huismus
 - Huis & tuin mus-inclusief
- Leiden en de huismus
- Pubquiz
- Netwerken

doneer nu
digitaal

 ideecafé
ideewinkel.nl

Mussen in Leiden

Groen Ideecafé

Roelant Jonker 18-3-2024

Mussen in Groenord Zuid

TUENDEWEG

Doelen 2007

- Vogels
- Vlinders

Tip1: Plant zonnebloemen!

Baken voor:

- Putters
- Groenling
- Mezen
- Sijs en Barmsijs
- Halsbandparkiet
- MAAR NIET MUSSEN!
- Wel alvast lekker veel vogels!

Tip 2: Voer kippengraan!

Of:

- Witzaad
- Gebroken haver
(duur, maar kiemt niet!)
- Strooivoer
- Millet
- Trosgierst
- Ook voor in de vetbol!

Saaie grijze mussen

Grijskopmus (*Passer griseus*) uit Afrika

Conservatief:

- Inflexibel!
- Eenkennig!
- Koppig!

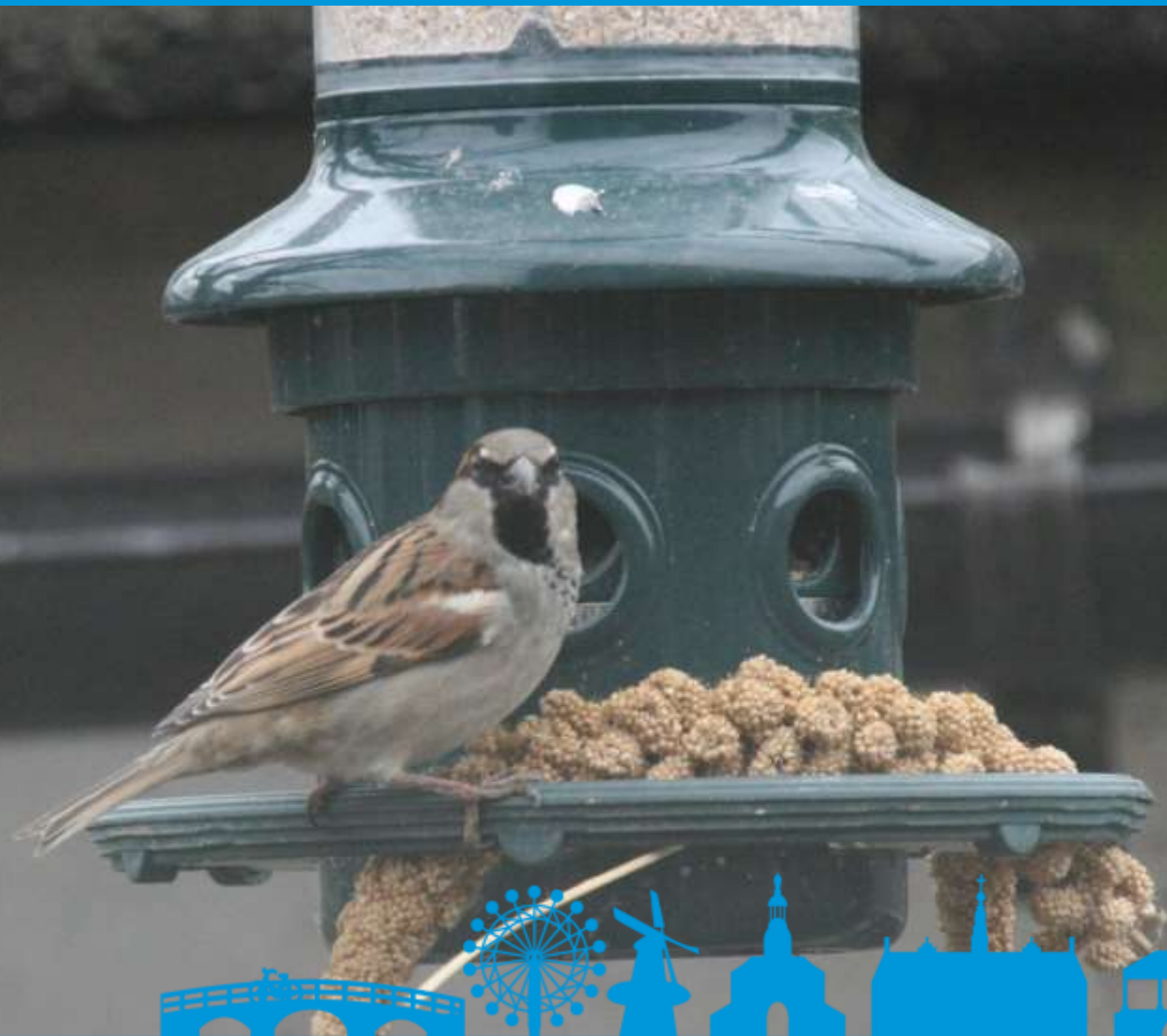
Tip 3: Plant Meidoorns

Tip 4: Begin Groengroep!

Tip 5: Gebruik dezelfde feeders

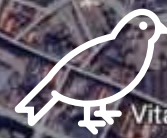
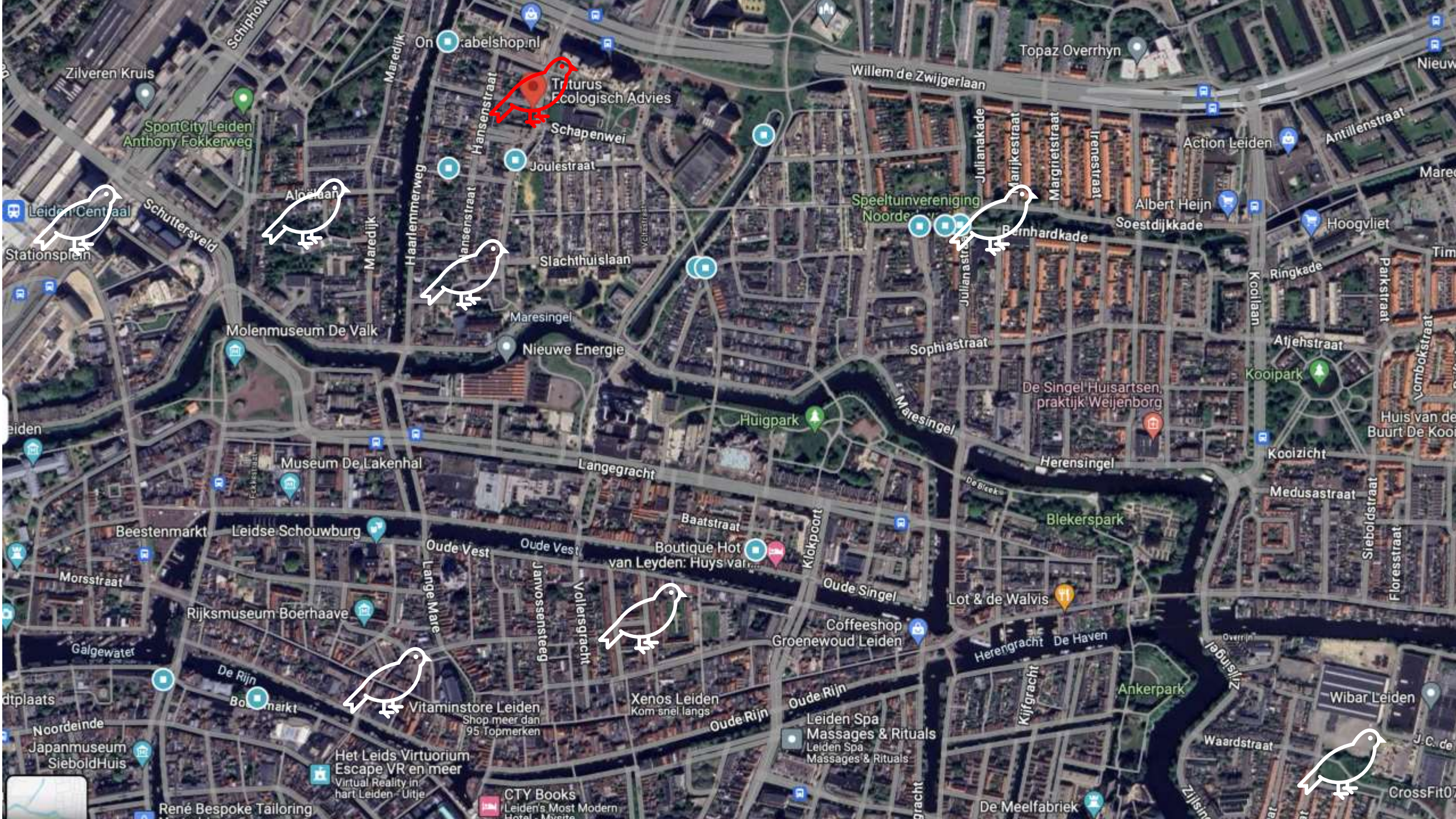

Hoe zit ik met de tijd?

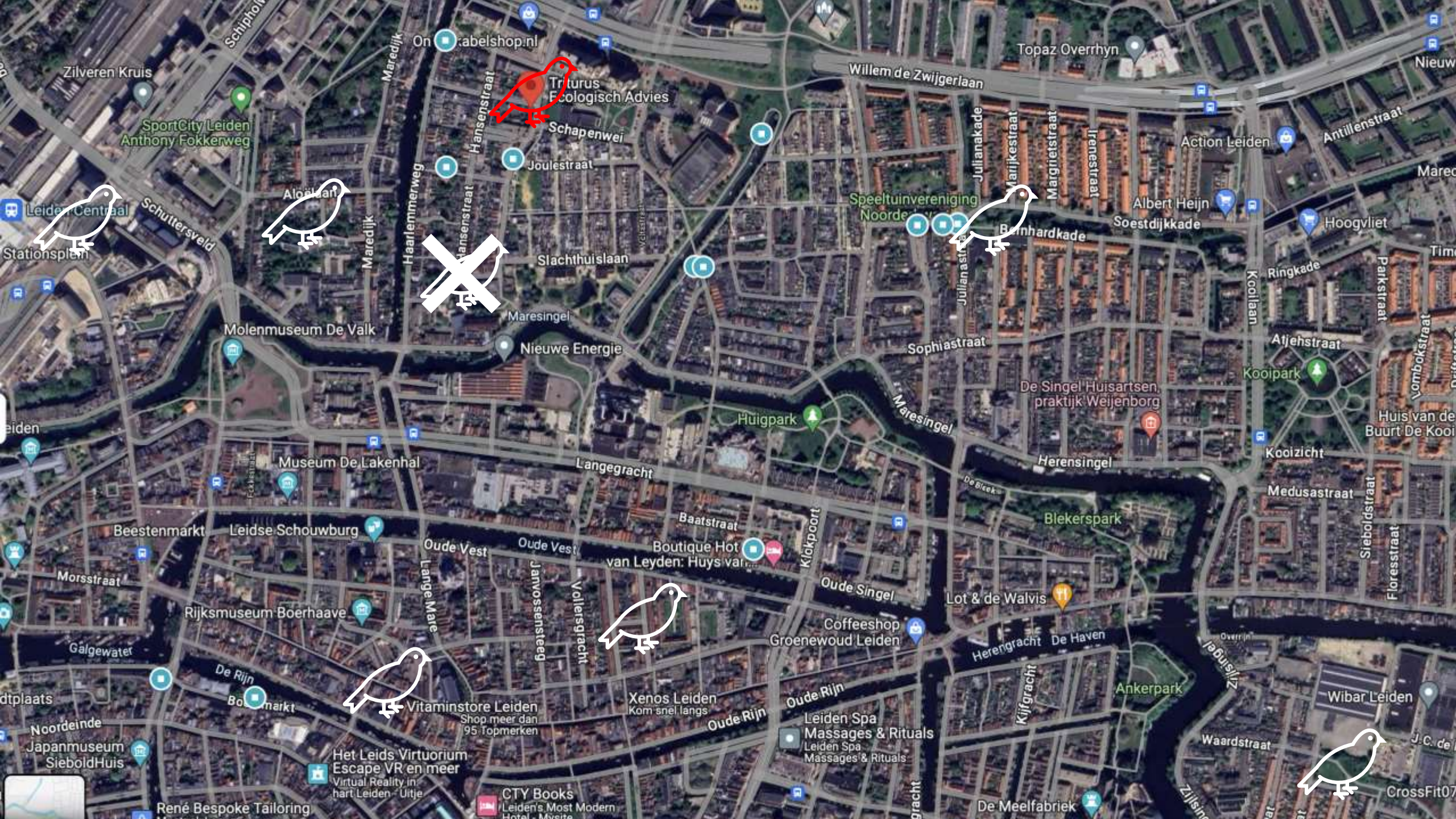

Triturus Ecologisch Advies
Schapenwei

Leiden biodivers en klimaatbestendig

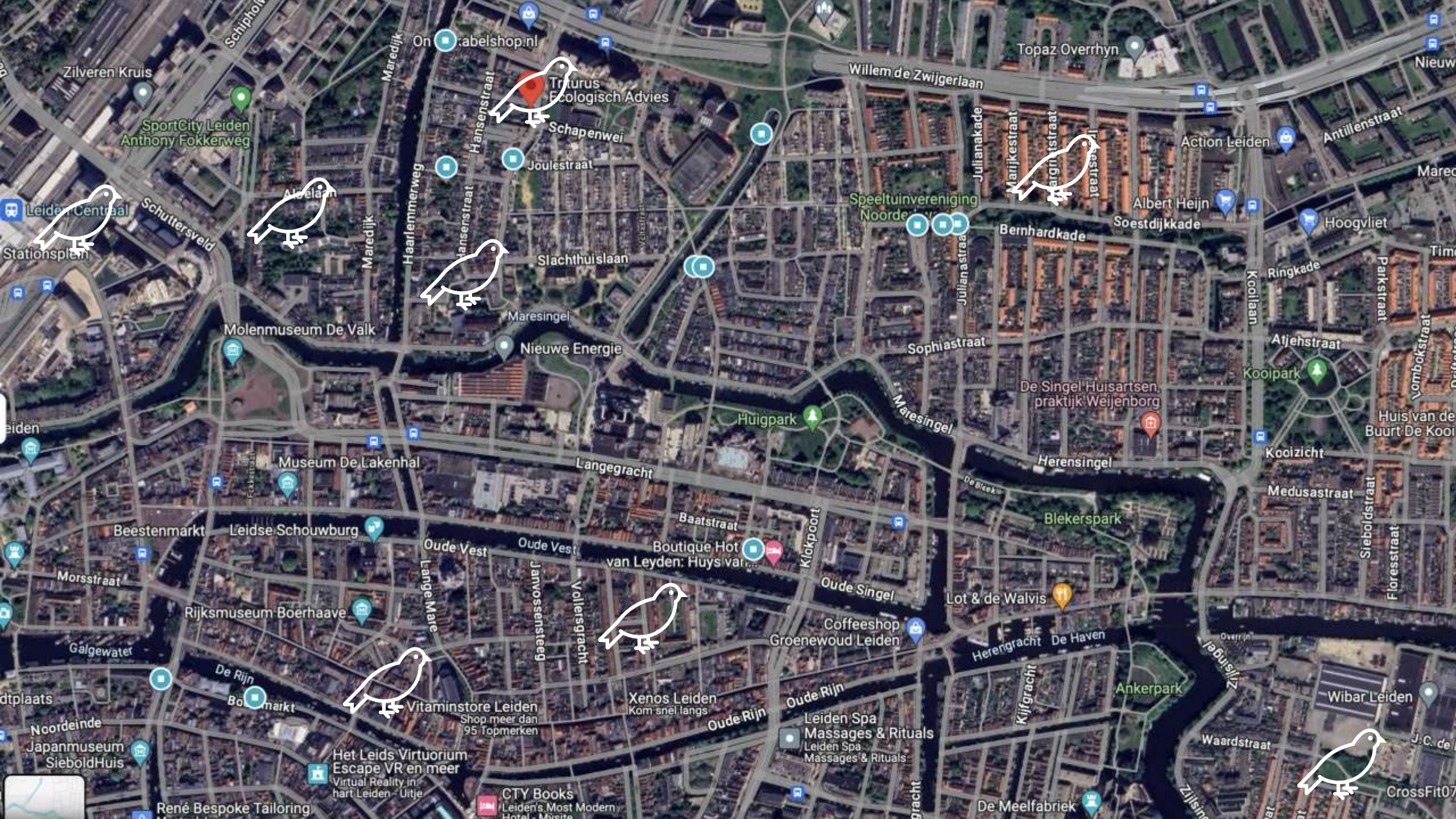
Samen maken we Leiden groener,
gezonder en klaar voor de toekomst

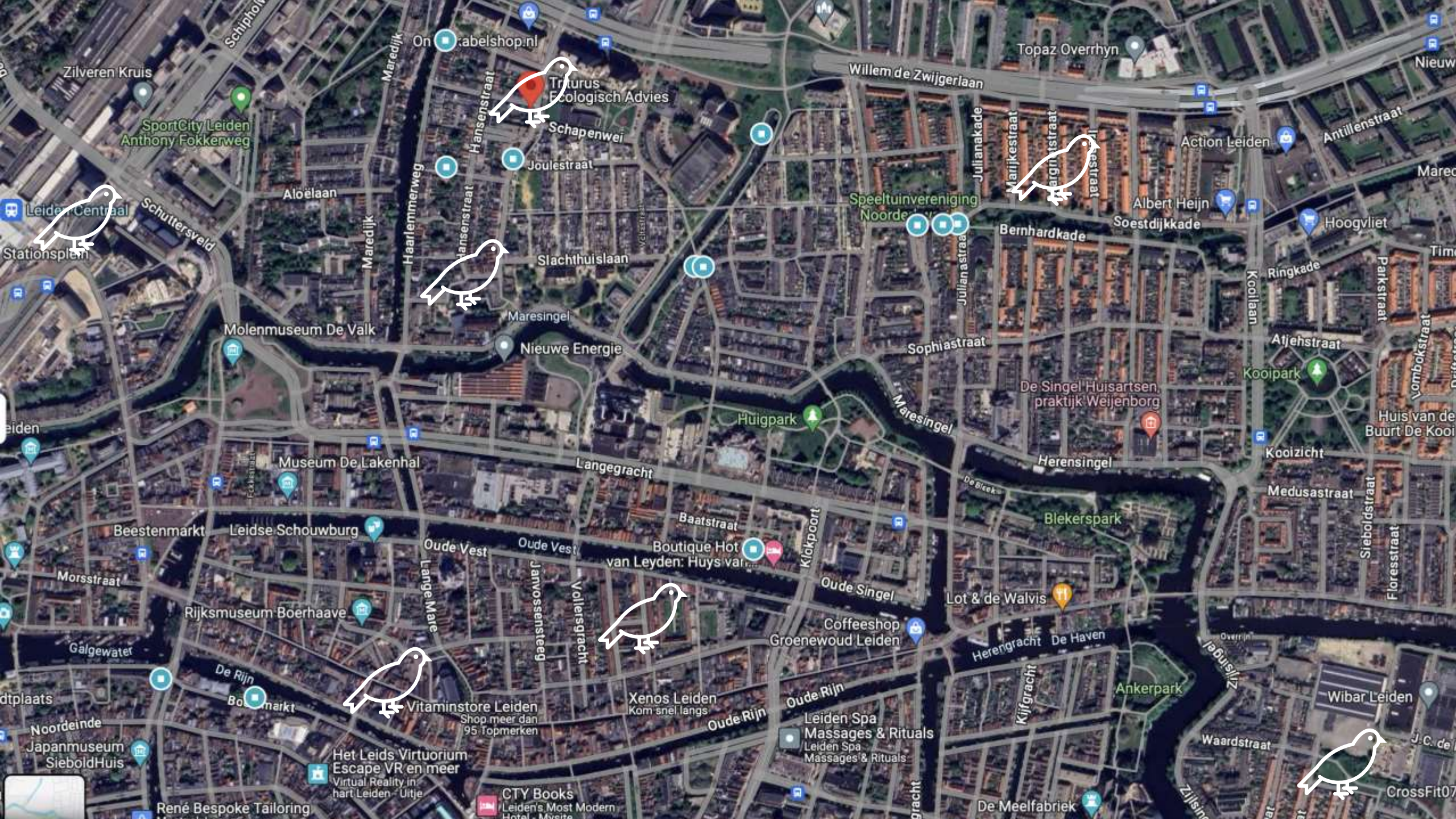
Uitvoeringsprogramma 2023-2026

Vragen?

Zilveren Kruis

SportCity Leiden
Anthony Fokkerweg

Leiden Centraal

Stationsplein

Leiden

Beestenmarkt

Morsstraat

dtplaats

Noordeinde

Japanmuseum
SieboldHuis

René Bespoke Tailoring

Het Leids Virtuorium
Escape VR en meer
Virtual Reality in
hart Leiden - Uitje

CTY Books
Leiden's Most Modern
Hotel - Missete

Xenos Leiden
Kom snel langs

Leiden Spa
Massages & Rituals
Leiden Spa
Massages & Rituals

De Meelfabriek

Ankerpark

Waardstraat

Wibar Leiden

CrossFit07

On...abelshop.nl

Triturus
Ecologisch Advies

Schapevlei

Jouleststraat

Slachthuislaan

Maresingel

Nieuwe Energie

Huigpark

Langegracht

Baatstraat

Boutique Hot
van Leyden: Huys van

Klakkpoort

Oude Singel

Coffeshop
Groenewoud Leiden

Oude Rijn

Oude Rijn

Willem de Zwijgerlaan

Julianakade

Marijkestraat

Margrietstraat

Irenestraat

Bernhardkade

Julianastraa

Sophiastraat

Maresingel

De Singel Huisartsen,
praktijk Weijnenborg

Herensingel

Blekerspark

De Bleek

Lot & de Walvis

Herengracht

De Haven

Kijfgracht

Overrijn

Zijnsingel

Zijnsingel

Topaz Overrhyn

Action Leiden

Albert Heijn
Soestdijkkade

Soestdijkkade

Kooliaan

Ringkade

Kooipark

Koolzicht

Medusastraat

Sieboldstraat

Floresstraat

Antillenstraat

Hoogvliet

Parkstraat

Atjehstraat

Huis van de
Buurt De Kooi

Koolzicht

Medusastraat

Sieboldstraat

Floresstraat

Wibar Leiden

J.C. de

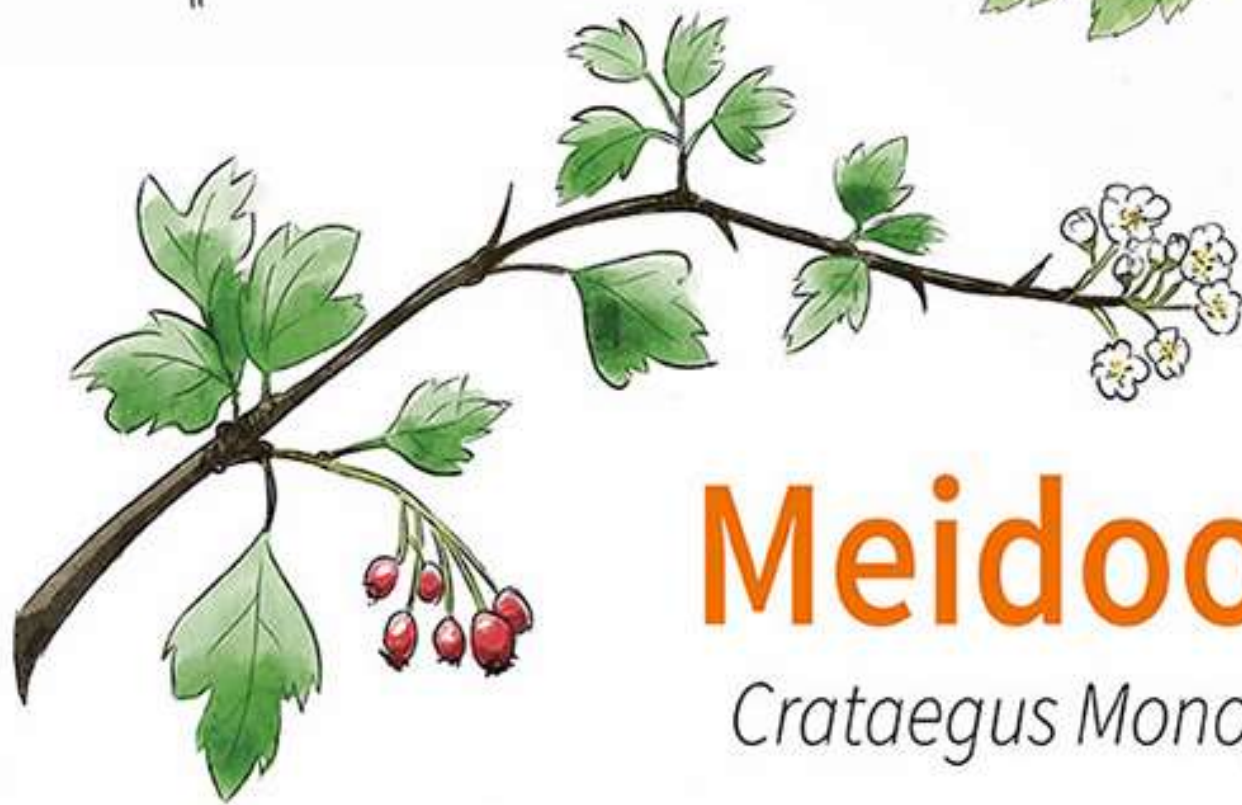
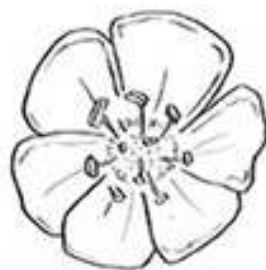
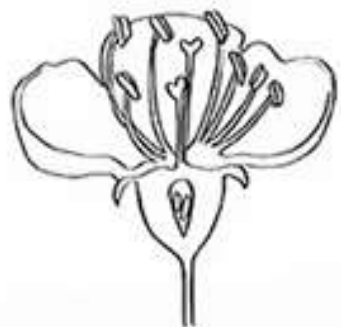
Saaie grijze mussen

Conservatie

- Inflexibel
- Eenkennig

Meidoorn

Crataegus Monogyna

GROEN IDEECAFÉ

JAAAR VAN DE HUISMUS

18 maart 2024
inloop vanaf 19:30
Scheltema Leiden

- Vogelbescherming:
 - Jaar van de huismus
 - Huis & tuin mus-inclusief
- Leiden en de huismus
- Pubquiz
- Netwerken

doneer nu
digitaal

 ideecafé
ideewinkel.nl